

OSNOVNI FAKTORI BEZBJEDNOSTI DRUMSKOG SAOBRAĆAJA

1. Čovjek kao faktor bezbjednosti saobraćaja

- 1.1. Pol
 - 1.2. Starost učesnika u saobraćaju
 - 1.3. Sposobnosti
 - 1.4. Znanja - obuka
 - 1.5. Stavovi
 - 1.6. Iskustvo
 - 1.7. Ponašanje
 - 1.7.1. Brzina vozila u saobraćaju
 - 1.7.2. Prolazak na crveno svjetlo
 - 1.7.3. Preticanje na mjestima zabrana i u opasnim situacijama
 - 1.7.4. Nepoštovanje prvenstva prolaza
 - 1.7.6. Ne držanje bezbjednog odstojanja između vozila
 - 1.8. Vožnja pod uticajem alkohola
 - 1.9. Umor
 - 1.10. Nekorišćenje sistema zaštite
 - 1.10.1. Upotreba sigurnosnih pojaseva
 - 1.10.2. Kacige za motocikliste i bicikliste
 - 1.10.3. Zaštita djece u vozilu
 - 1.11. Ostali elementi faktora čovjek
- AGRESIVNOST

2. Vozilo kao faktor bezbjednosti saobraćaja

- 2.1. Masa vozila
- 2.2. Konstrukcija vozila
- 2.3 Oprema vozila:
 - Sigurnosni pojasevi
 - Vazdušni jastuci
 - Nasloni za glavu
 - ABS

3. Put kao faktor bezbjednosti saobraćaja

- 3.1. Vrsta puta
- 3.2. Trasa puta
- 3.3. Prosječan broj priključnih puteva (raskrsnica)
- 3.4. Stanje kolovoza
- 3.5. Prepreke pored puta

4. Okolina kao faktor bezbjednosti saobraćaja

- 4.1. Nepovoljni vremenski uslovi

NAPOMENA: predavanja su uzeta iz knjige „BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA“, Prof. Dr Krsto LIPOVAC, izdanje Visoka skola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2007. godine

OSNOVNI FAKTORI BEZBJEDNOSTI DRUMSKOG SAOBRAĆAJA:

Prema istraživanju koje je obuhvatilo 57 zemalja, saobraćajne nezgode su najčešći uzrok (26 – 77%) smrtnih slučajeva usled nenamjernih povreda (Ahmed, N. & R. Andersson, 2002.¹). Obilje različitih uticaja doprinosi nastanku saobraćajnih nezgoda i njihovoj težini (veličini posledica). Brojni su pokušaji da se ovi uticaji nekako sistematizuju. Američki naučnik William Haddon² je pokušao da sistematizuje ove uticaje u matrici koja je po njemu i nazvana Hedonova matrica³.

FAKTORI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	PRIJE SN (Pre - Crash)	ZA VRIJEME SN (Crash)	POSILIJE SN (Post - Crash)
ČOVJEK (Human)	obuka, sposobnosti, stavovi, ponašanje, alkohol ...	obuka, psihofizičke sposobnosti, upotreba pojasa,	obuka u pružanju prve pomoći ...
VOZILO (Vehicle)	tehnička ispravnost, oprema vozila, pouzdanost ...	opremljenost vozila, konstrukcija, masa, vazdušni jastuci ...	zaštita od požara, konstrukcija ...
OKRUŽENJE (Environment)	propisi, porodica, klima, noć, kiša, zaštitni sistem, kvalitet i održavanje puta, samoobjašnjavajući putevi ...	uređenost okoline puta, hortikultura, barijere pored puta, kolovozni zastor, opraštajući putevi ...	oprema puta, brzo zbrinjavanje povređenih, zdravstvena zaštita, kvalitet uviđaja ...

Tabela 4.1, Osnovna Hedonova matrica sistematizuje uticaje tri faktora bezbjednosti saobraćaja (čovjek, vozilo, okruženje) prije, za vrijeme i poslije saobraćajnih nezgoda.

Mada je osnovna postavka Hedonove matrice dobra, vrlo brzo se pokazalo praktičnijim da se iz faktora okruženje izdvoji put kao poseban faktor. Tako je nastala proširena Hedonova matrica.

FAKTORI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	PRIJE SN	ZA VRIJEME SN	POSILIJE SN
ČOVJEK	obuka, sposobnosti, stavovi, ponašanje ...	obuka, psihofizičke sposobnosti,	obuka u pružanju prve pomoći ...
VOZILO	tehnička ispravnost, oprema vozila, pouzdanost	opremljenost vozila, konstrukcija, masa ...	zaštita od požara, konstrukcija ...
PUT	kvalitet, puta, održavanje puta, samoobjašnjavajući putevi ...	kolovozni zastor, opraštajući putevi	oprema puta, izmenljiva signalizacija ...
OKRUŽENJE	propisi, porodica, klima, noć, kiša, zaštitni sistem ...	barijere pored puta, uređenost okoline puta, hortikultura ...	brzo zbrinjavanje povređenih, zdravstvena zaštita, kvalitet uviđaja ...

Tabela 4.2, Proširena Hedonova matrica izdvaja put kao poseban faktor i sistematizuje uticaje četiri faktora bezbjednosti saobraćaja (čovjek, vozilo, put, okruženje) prije, za vrijeme i poslije saobraćajnih nezgoda.

¹ Ahmed, N. & R. Andersson: DIFFERENCES IN CASE-SPECIFIC PATTERNS OF UNINTENTIONAL INJURY MORTALITY AMONG 15-44 YEAR OLDS IN INCOME-BASED COUNTRY GROUPS, Accident Analysis and Prevention, New York, Vol. 34, No 4, pp 541 – 551. 2002.

² William Haddon je osnivač epidemiologije i kontrole povreda. Bio je direktor NHTSA (National Highway Traffic Safety Administration) i IIHS (Insurance Institute for Highway Safety).

³ Haddon, W.: Advances in the Epidemiology of Injuries as a Basis for Public Policy, Public Health Reports, 1980, 95(5), 411-421.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com